

8. Момот В.Є. Форми залучення приватного капіталу для реформування комунальних монополій / В.Є. Момот, О.С. Перваков // Академічний огляд. – 2010. – № 1 (32). – С. 61-66.
9. Садовенко А.П. Сталій розвиток суспільства : навч. посібн. / А.П. Садовенко, В.А. Се-реда, Л.П. Масловська. – К. : Вид-во Академії муніцип. управління, 2009. – 239 с.
10. Смерека С.Б. Оцінка сучасного стану ЖКГ та обґрунтування можливості залучення та використання інвестиційних проєктів у галузі / С.Б. Смерека // Формування ринкових меха-нізмів в Україні. – 2008. – № 10 (89). – С. 65-69.
11. Таранюк К.В. Розвиток фінансового механізму еколого-збалансованого розвитку ре-гіону / К.В. Таранюк // Вісник Сумського державного університету. – Сер.: Економіка. – 2009. – № 2. – С. 140-145.
12. Тищенко О.М. Реформування житлово-комунального господарства: теорія, практи-ка, перспективи : монографія / О.М. Тищенко, М.О. Кизим, Т.П. Юр'єва, С.Ю. Юр'єва, І.В. По-куца. – Харків : ВД "Інжек", 2008. – 368 с.
13. Трохимченко М.В. Фінансовий механізм інвестиційного забезпечення регіонального розвитку України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / М.В. Трохим-ченко / Київ. НУ ім. Тараса Шевченка. – К., 2009. – 17 с.
14. Тур О.М. Еколого-орієнтований розвиток національної економіки: основні дефініції та принципи / О.М. Тур // Механізм регулювання економіки. – 2009. – № 1. – С. 226-236.
15. Шевчук В.В. Механізми забезпечення сталого розвитку житлово-комунального гос-подарства України / В.В. Шевчук // Комунальне господарство міст : наук.-техн. зб. – 2010. – № 96. – С. 66-69.

Кульчицкий М.И., Козырик И.В. Инвестиции в жилищно-коммунальное хозяйство как инструмент обеспечения устойчивого развития отрасли

Рассмотрена сущность устойчивого развития в сфере жилищно-коммунального хозяйства. Проанализированы цели и выявлены их взаимосвязи в контексте достижения эконо-социо-экологических эффектов деятельности. Определены особенности и проблемы функционирования отрасли на современном этапе развития. Предложе-ны возможности осуществления инвестиций как инструмента перехода жилищно-коммунального хозяйства к устойчивому развитию.

Ключевые слова: жилищно-коммунальное хозяйство, устойчивое развитие, ин-вестиции, концессия.

Kulchitsky M.I., Kozaryk I.V. Investment in housing and municipal services as a tool of providing of its sustainable development

The article examines the essence of sustainable development in Housing and Municipal services. Analyzed goals and found their relationship in the context of achieving econo-mo-socio-environmental effects of activities. Main features and problems of the sector at the present stage of development are defined. Proposed opportunities for investment as a tool of transition of Housing and Municipal services to sustainable development.

Keywords: housing and communal services, sustainable development, investment, concession.

УДК 338.433

Аспір. М.В. Куницька-Гляш¹ – Львівський НУ ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького

ЗАПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА РОЗВИТКУ ОПТОВИХ РИНКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Розглянуто доцільність запровадження повноцінного ринку земель сільськогос-подарського призначення та його ефективного державного регулювання в Україні, що водночас призведе до сталого розвитку ОРСП та стабілізації цін на продукти хар-чування, сформує відповідний устрій аграрних відносин.

¹ Наук. керівник: проф. П.М. Музика, д-р екон. наук

Ключові слова: оптовий ринок сільськогосподарської продукції, ринковий ме-ханізм, ринок землі, земля сільськогосподарського призначення.

Постановка проблеми. У сучасних умовах утвердження ринкових відносин в аграрній сфері України важливим є формування дійових механізмів ефективного використання земельних ресурсів. Очікується, що з ухваленням Закону України "Про ринок земель", для селян буде створено умови реалізації права на земельну власність, гарантовано доступ до іпотечних проце-сів із метою залучення капіталовкладень, без яких неможливі формування та функціонування ефективного землевласника.

Тривалий час в Україні через відсутність ринкових механізмів у сфері обігу земель сільськогосподарського призначення сформувався тіньовий сектор позаринкового обігу земель, що ускладнювало ринкові взаємовідносини в аграрній сфері, стримувало розвиток аграрного підприємництва і загалом поглиблювало проблеми соціально-економічного розвитку села.

Верховна Рада України 20 грудня 2011 р. продовжила мораторій на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення до 1 січня 2013 р., прийнявши загалом як закон законопроект № 9586 від 13 грудня 2011 р. "Про внесення змін до розділу Х "Перехідні положення" Земельного кодексу України щодо заборони на відчуження і зміну цільового призначення земель сільськогосподарського призначення" [1].

Безперечно, що з ухваленням цього закону ситуація у державі змі-ниться, але багато проблем залишається і надалі.

Мета роботи – показати переваги запровадження цивілізованого рин-ку землі, що дасть змогу збільшити інвестиційні можливості селян, зокрема через розвиток іпотечного кредитування, що водночас призведе до сталого розвитку ОРСП та стабілізації цін на продукти харчування, сформує відпо-відний устрій аграрних відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему необхідності запровадження та функціонування ринку землі в Україні розглянуто у працях Ю. Білика, П. Гайдуцького, Т. Осташко, М. Кропивка, О. Песцової, П. Саблу-ка, В. Трегобчука, А. Третяка, В. Юрчишина, А. Даниленка, М. Дем'яненка, В. Месель-Веселяк, Л. Новаковського, А. Тихонова, М. Федорова, Л. Балаша, Д. Добряка, Л. Молдаван, М. Маліка, В. Геєця, С. Смоленської. Однак серед українських економістів немає єдиного погляду щодо ринку землі, а питання формування ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні стверджу-ють, що внесення землі в економічний обіг на сучасному етапі розвитку є не-доцільним, оскільки це може призвести до негативних наслідків. Так, В. Яр-моленко вважає, що ринок землі не спрямований на покращення умов праці та життя землеробів, а виключно на перерозподіл земельної ренти і у ство-ренні ринку земельних ресурсів найбільше зацікавлені міжнародні корпорації та фінансові організації, а також монополю-фінансові угруповання, які ску-повуватимуть земельні ділянки за сприятливих для них економічних умов, штучно утримуючи при цьому низькі ціни на землю. На його розсуд, ринок землі позбавить права власності на неї тих, хто на ній працює, а створення іпотечних банків призведе до втрати селянами земельних ділянок [2, с. 100].

Звичайно, значний вплив на ринок землі чинять агрохолдинги, які намагалися свідомо утримувати низькі ціни на земельний ресурс і скуповувати земельні ділянки за певних сприятливих для них економічних умов. На наш погляд, можливість такої загрози в Україні об'єктивно потребує посилення ролі держави щодо регулювання ринку землі.

Світовий досвід свідчить, що за жорсткого регулювання державою земельних відносин порушення на земельному ринку зводяться до мінімуму.

Необхідність створення та функціонування ринку сільськогосподарських земель в Україні обстоюють такі українські економісти, як В.Я. Месель-Веселяк, І. Михасюк, Є. Майовець, П. Саблук, В. Трегобчук, М. Федоров та інші. Так, В. Месель-Веселяк стверджує, що земля за всіма правилами ринкової економіки повинна бути товаром, тобто купуватися і продаватися [3, с. 6]. Такої ж позиції дотримується М. Федоров, який констатує, що ринок землі повинен функціонувати, оскільки приватна власність на землю стимулює її ефективне використання, а неврахування вартості землі спотворює вартість створеного продукту і не забезпечує нормального процесу відтворення [4, с. 73].

Найчастіше в літературі ринок землі трактується як традиційний процес купівлі-продажу, який є реалізацією механізму взаємодії попиту і пропозиції на землю. Отже, цілком можна погодитися з А. Даниленком, що ринок землі – це засіб перерозподілу земель між їхніми власниками економічними методами на основі конкурентного попиту і пропозиції, що забезпечує купівлю-продаж земельних ділянок або прав на них, визначення вартості землі та визнання її капіталом і товаром, встановлення рівноваги цін на неї в різних регіонах країни, розподіл між конкуруючими варіантами використання земель та суб'єктів ринку [5, с. 270].

Виклад основного матеріалу. За період проведення земельної реформи, в Україні подолано монополію держави на земельну власність, проведено реорганізацію сільськогосподарських підприємств. За висновками соціологічного дослідження "Оцінювання проведення земельної реформи в Україні", проведеного на замовлення Держземагентства в рамках Проекту Світового банку "Видача державних актів на право власності на землю та розвиток системи кадастру", яке проводилося 14 червня 2011 р. у рамках Конференції на тему "Приватизація земель в Україні: результати, наслідки, перспективи", громадяни, власники земельних часток, паїв, отримали 6,5 мдн державних актів на право власності на земельні ділянки загальною площею майже 28 млн га. Понад 7 млн громадян отримали земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства, створено майже 42 тис. фермерських господарств, яким передано 4,3 млн га земель. У переважній більшості випадків учасники дослідження позитивно оцінюють набуття сільськими жителями прав власності на землю, особливо коли йдеться про отримання доходів від володіння і розпорядження власністю у вигляді орендної плати за земельні ділянки (паї).

Головним наслідком реформування земельних відносин респонденти вважають набуття земельної власності, причому ця відповідь не зазнала змін впродовж двох досліджень. У цьому – беззаперечна та безумовна результативність земельної реформи в Україні. На другому місці серед наслідків – збільшення рівня доходів, причому такі оцінки з часом зростають від 27, % до

37,9 %. Найважливішим очікуванням від реформи був розвиток сільськогосподарського виробництва, а головним результатом стало набуття приватної власності на землю. Кількість респондентів, що засвідчує існування позитивних наслідків (47,8 %), більш ніж у п'ятеро перевищує кількість тих, хто вважає ці наслідки негативними (8,7 %). Отже, в цьому сенсі можна говорити про успішність проведеної земельної реформи – як мінімум щодо власників землі [6].

Запровадження повноцінного ринку земель сільськогосподарського призначення та його ефективного державного регулювання в Україні дасть змогу забезпечити реалізацію важливих на сьогодні проблем, зокрема:

- 1) повноцінна реалізація права приватної власності та інших прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення усіма суб'єктами земельних відносин;
- 2) створення сприятливого ринкового середовища, що забезпечує постійний перехід речових прав на нерухоме майно до найбільш ефективних власників;
- 3) кардинальне підвищення інвестиційної привабливості сільського господарства;
- 4) раціональний перерозподіл та оптимізація використання земель сільськогосподарського призначення;
- 5) встановлення об'єктивної ринкової вартості земельних ділянок сільськогосподарського призначення у процесі їх економічного обороту;
- 6) підвищення ефективності використання природно-ресурсного потенціалу земель сільськогосподарського призначення та зміцнення стратегічної продовольчої безпеки держави;
- 7) безперешкодний доступ громадян до землі як ресурсу людського розвитку;
- 8) збереження та створення робочих місць у сільській місцевості;
- 9) покращення транспарентності земельних відносин;
- 10) стимулювання розвитку інститутів громадянського суспільства у питаннях захисту прав власників земельних ділянок.

Однак багато фахівців у галузі земельної реформи сьогодні говорять про необхідність стримування повноцінного включення земель сільськогосподарського призначення в економічний оборот на ринкових засадах. Багато політичних сил цей процес обґрунтовують потенційною небезпечною виникнення негативних явищ суспільно-економічного характеру, зокрема:

- 1) скуповування значних площ сільськогосподарського призначення фінансово-промисловими групами, що матиме свої наслідки "обезземелення" селян та утворення "латифундій" латиноамериканського типу з найманими працівниками. Варто зазначити, що цей ризик може бути кардинально зменшений внаслідок використання державою усіх важелів, що передбачені насамперед Законом України "Про ринок земель", яким встановлено обмеження щодо максимальної граничної площі земельних ділянок, що можуть перебувати у приватній власності однієї особи для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, чинним Законом України "Про захист економічної конкуренції", а також завдяки ефективному нагляду за ринком земель з боку Антимонопольного комітету України;
- 2) відчуження селянами земельних ділянок сільськогосподарського призначення за ціною, що є істотно нижчою за економічно обґрунтовану. Запровадження передбаченого проектом Закону України "Про ринок зе-

мель" продажу земельних ділянок сільськогосподарського призначення за ціною, яка визначена на підставі експертної грошової оцінки, знижує ризик цього негативного явища, а також цей ризик може бути додатково зменшений у разі запровадження відстрочення набуття чинності договорами відчуження земельних ділянок із правом кожної зі сторін відмовитись від укладення договору протягом певного терміну;

- 3) зосередження значних площ сільськогосподарського призначення у власності фінансових установ (комерційних банків) під час переходу заставної землі у власність заставоутримувача. Варто підкреслити, що такий ризик буде неістотним, оскільки зацікавленість комерційних банків у цьому питанні відсутня, а земельні ділянки, на які звернене стягнення, згідно з чинним законодавством, підлягають продажу на публічних торгах;
- 4) виникнення явища "спекуляції" земельними ділянками, коли значні площі земель сільськогосподарського призначення скуповуватимуться фінансовими спекулянтами з метою подальшого їх перепродажу за вищою ціною, що призведе до зростання вартості аграрної продукції і спричинить інфляцію. Цей ризик може бути мінімізованим завдяки внесенню підготовлених змін до Декрету Кабінету Міністрів України "Про державне мито" щодо запровадження підвищених ставок державного мита внаслідок перепродажу земельних ділянок сільськогосподарського призначення (сільськогосподарських угідь) протягом 5 років з дня укладення договору, за яким ця ділянка перейшла у власність відчужувача, в розмірі від 60 % від нормативної грошової оцінки за умови відчуження на п'ятий рік і до 100 % від нормативної грошової оцінки земельної ділянки в разі відчуження за перший рік;
- 5) неконтрольована зміна цільового призначення та урбанізація сільськогосподарських земель. Ця загроза є мінімальною, оскільки привабливі для містобудівного освоєння земель за останні роки вже зазнали урбанізації та переведення у відповідні категорії земель.

Однак і в першому, і в другому випадку погляди науковців збігаються у такому – земля повинна виконувати функцію годувальниці, а ринок землі покликаний сприяти розширенню аграрних формувань з виробництва та реалізації сільськогосподарської продукції. Запровадження ринку земель повинно дати новий поштовх у розвитку оптових ринків сільськогосподарської продукції, оскільки ОРПС виконує роль соціального механізму, а саме – підвищення доходів селян-товаровиробників і зменшення видатків громадян-споживачів, для більшості з яких видатки на харчування є значними.

Метою ефективного впливу ринку земель на розвиток ОРПС є формування ефективного ринкового механізму реалізації сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки товаровиробниками всіх форм власності; здійснення позитивного впливу на якість продукції, рівень її кінцевої ціни та задоволення потреб споживачів; сприяння конкуренції на споживчому ринку шляхом здешевлення сільськогосподарської продукції та попиту на неї. Безперечно, що за умови запровадження ринку земель інфраструктура ринків сільськогосподарської продукції і продовольства загалом та її елементи торговельного, виробничого, фінансово-кредитного призначення будуть потребувати модернізації та вдосконалення.

Відомо, що основними критеріями класифікації ОРПС за видами є територіальний принцип, функціональна спрямованість і спеціалізація діяльності. За територіальною ознакою ОРПС поділяють на місцеві, регіональні, міжрегіональні. За асортиментом продукції, що реалізується, ОРПС поділяють на спеціалізовані та універсальні. Спеціалізовані оптові продовольчі ринки поділяють на ринки плодоовочевої продукції, картоплі, м'ясної продукції, морепродуктів тощо. Форма власності оптових ринків може бути різною – державною, приватною, комунальною, змішаною.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Конституцією України (ст. 3) встановлено, що держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності та господарювання, соціальну спрямованість економіки [8, с. 5]. Це означає, що земельне законодавство повинно містити ефективні гарантії права власності на землю для всіх, без винятку, суб'єктів і забезпечувати їх рівність перед законом. Фахівці із запровадження аграрних реформ, підприємці та інвестори стверджують, що одним із найважливіших факторів, що стримує процес інвестування та започаткування нового агробізнесу в Україні, є недостатня захищеність прав приватної власності.

Приклад розвинених країн засвідчує, що наявність системи захисту прав власності на землю стимулює формування повноцінного ринку землі, який є необхідною умовою розвитку аграрного сектору, підвищення його продуктивності та ефективності.

В Україні, як видно з аналізу нашого дослідження, вже зроблено певні кроки в розбудові ринку земель сільськогосподарського призначення. Проте сьогодні ще не існує дієвої системи захисту прав власності на землю і не створено необхідних інституційних засад для повноцінного функціонування цього ринку, зокрема: земельного кадастру та його моніторингу; системи реєстрації прав власності на землю; реєстрації застави та інших зобов'язань, пов'язаних із власністю на землю; системи вирішення земельних конфліктів; іпотеки землі; вільної купівлі-продажу сільськогосподарської землі тощо.

Саме вирішення цих питань стане запорукою цивілізованого проведення земельної реформи в Україні.

Література

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_2? id=&pf3516=9001-D&skl=7.
2. Ярмоленко В.П. Ринок землі: омана і реальність / В.П. Ярмоленко // Агроінком. – 2006. – № 9-10. – С. 100-109.
3. Месель-Веселяк В.Я. Реформування аграрного сектору України: здобутки і проблеми / В.Я. Месель-Веселяк // Економіка АПК : міжнар. наук.-виробн. журнал. – 2003. – № 5. – С. 3-8.
4. Федоров М.М. Особливості формування ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні / М.М. Федоров // Економіка АПК : міжнар. наук.-виробн. журнал. – 2007. – № 5. – С. 73-78.
5. Даниленко А.С. Формування ринку землі в Україні / А.С. Даниленко, Ю.Д. Білик. – К. : Вид-во "Урожай", 2006. – 277 с.
6. Офіційний сайт Державного агентства земельних ресурсів України Висновки за результатами соціологічного дослідження "Оцінювання проведення земельної реформи в Україні" 15 червня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.dazru.gov.ua/terra/control/uk/publish/article? art_id=123033&cat_id=118561.
7. Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація : словник-довідник / за заг. ред. Р.Я. Корінця, М.П. Гриценка, М.Й. Маліка. – Львів : НВФ "Українські технології", 2010. – 160 с.
8. Конституція України. – К. : Вид-во "Велес", 2007. – 48 с.

Куницкая-Иляш М.В. Внедрение рынка земель как необходимое условие развития оптовых рынков сельскохозяйственной продукции

Рассмотрена целесообразность внедрения полноценного рынка земли сельскохозяйственного назначения и его эффективной государственной регуляции в Украине, которая в свою очередь приведет к устойчивому развитию ОРСП и стабилизации цен на продукты питания, сформирует соответствующий уклад аграрных отношений.

Ключевые слова: оптовый рынок сельскохозяйственной продукции, рыночный механизм, рынок земли, земля сельскохозяйственного назначения.

Kunytska-Iliash M.V. Introduction of market of earths as necessary condition of development of wholesale markets agricultural produce

In this article expedience of introduction of valuable market of earths of the agricultural setting is examined and him effective government control in Ukraine which in same queue will result in steady development of ORSP and stabilizing of prices on food stuffs, will form the proper mode of agrarian relations.

Keywords: wholesale market of agricultural produce, market of earth, market mechanism, market of earth, earth of the agricultural setting.

УДК 336.748.4(4):336.76

Доц. З.Я. Лапішко, канд. екон. наук –
ЛІБС УБС НБУ

**ДОСВІД КРАЇН ЄВРОПИ ЩОДО ПОСТКРИЗОВОЇ
СТАБІЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ**

Проаналізовано досвід країн ЄС щодо стабілізації фінансового сектору в період фінансової кризи 2007-2009 рр. Виокремлено та досліджено напрями антикризових заходів, що використовували для оздоровлення фінансового ринку ЄС. Виявлено певні відмінності, позитивні та негативні сторони заходів підтримки, що були вжиті регуляторами фінансових ринків у країнах Євросоюзу.

Ключові слова: стабілізація, фінансова криза, фінансовий ринок, антикризові заходи.

Фінансова криза 2007-2009 рр. стала першим серйозним випробуванням динамічної інтеграції фінансового сектору Європи, що розпочалась на початку 1990 р. і активно розвивалась у 2000-х роках. Оскільки в Європі саме банківські депозити і банківські кредити є найважливішим інструментом кредитування реального сектору, держави ЄС через кризу були змушені розробити оперативні методи боротьби з негативними наслідками кризи та витратити величезні суми для підтримки фінансової стабільності банків.

Характерною відмінною рисою останньої кризи став її глобальний характер: почавшись на фінансовому ринку США, вона швидко поширилась на Європу, зокрема Україну, та решту світу. Відповідно, ефективною відповіддю на глобальну економічну кризу стала скоординована політика регіональних об'єднань та міжнародних фінансових установ, розробка реальних, дієвих антикризових заходів задля збереження стабільності у фінансовому секторі.

Дослідження зарубіжного досвіду щодо шляхів подолання фінансової кризи може стати основою для реформування вітчизняної системи фінансового нагляду та регулювання і розробки нової стратегії антикризового управління фінансовою системою країни.

Необхідно зазначити, що з огляду на актуальність теми фінансової кризи, її наслідки та шляхи її подолання досліджено у працях О. Буториної, А. Базікова, О. Барановського, К. Бариша, В. Міщенко, М. Сілантьєва, Н. Стукало та багатьох інших. Проте деякі питання щодо систематизації та комплексного дослідження заходів стабілізації фінансового сектору ЄС залишаються не розглянутими.

Метою роботи є дослідити досвід ЄС щодо розробки та впровадження на практиці дієвих методів та кроків щодо відновлення стабільності у фінансовому секторі. Загалом, усі антикризові заходи, що здійснено в ЄС і спрямовано на оздоровлення фінансового ринку, зокрема його банківського сектору, можна поділити на два напрями: загальноєвропейські та національні.

Загальноєвропейські антикризові заходи. Протягом 2008-2009 рр. спеціалізовані органи ЄС та учасники зустрічей Групи 20 було прийняли низку концепцій, планів та програм, спрямованих на подолання кризових явищ у глобалізованому світі. Поряд із національними стабілізаційними програмами країн ЄС та безпрецедентними заходами Європейського Центрального банку для стабілізації фінансового сектору країн ЄС найбільш вагомими були:

- Декларація щодо спільного плану дій країн Єврозони (проголошено на саміті ЄС 12 жовтня 2008 р.) [7];
- Європейський план відновлення економіки – European Economic Recovery Plan – EERP (затверджено у грудні 2008 р.) [6].
- Офіційне комюніке, видане під час закриття Саміту Групи 20 у Лондоні (квітень 2009 р.) [13];
- Європейський стабілізаційний механізм, прийнятий на Саміті ЄС у Брюсселі (травень 2010 р.).

Декларація щодо спільного плану дій країн Єврозони стала одним із перших документів, а про наміри щодо впровадження скоординованої політики підтримки фінансового сектору ЄС, відновлення довіри та ефективних умов для фінансування економіки. Зазначалось, що члени Єврозони повинні поділяти відповідальність і формувати спільний європейський підхід до забезпечення ліквідності фінансових установ, рекапіталізації проблемних банків, моніторингу та обміну фінансовою інформацією.

Європейський план відновлення економіки спирається на два основних постулати [9]:

- 1) збільшення купівельної спроможності, підвищення попиту і довіри. Запропоновано виділити 200 млрд євро (1,5 % ВВП ЄС) на стимулювання економіки та подолання фінансової кризи. 170 млрд євро виділяти безпосередньо держави-члени ЄС, решта 30 млрд євро повинна надійти з бюджету ЄС;
- 2) необхідність запровадження спільних короткотермінових дій щодо підвищення конукрентоспроможності Європи. У плані представлено комплексну програму щодо впровадження "розумних інвестицій". Під "розумними інвестиціями" вбачаються інвестиції в підвищення ефективності використання енергії та енергозбереження, розвиток чистих технологій.

Загалом, суть плану зводиться до пропозиції чи дозволу країнам Євросоюзу на:

- збільшення витрат на стимулювання росту економіки;